

2/2012
(119) rok XIII
ISSN 1508-5082

PODKARPACKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Nowy terminal - wysokie loty
Premier Donald Tusk na Podkarpaciu
Japończycy zbudują fabrykę w Zagórzcu
Chiński partner Podkarpacia

Marszałek Mirosław Karapyta z wizyt w Kraju Zwi zkowym Saary

Marszałek Województwa Podkarpackiego Mirosław Karapyta wraz z delegacją przebywał w dniach 10 – 13 maja br. w Kraju Saary (Niemcy). Wizyta odbywała się w ramach obchodzonego co roku w maju Tygodnia Europy. W składzie delegacji znaleźli się: Jarosław Reczek – dyrektor Departamentu Promocji i Turystyki, Stanisław Bartnik – radny Sejmiku, Jerzy Batycki – starosta jarosławski, Jan Pączek – starosta przedmyski, prof. Aleksander Bobko – rektor-elekt Uniwersytetu Rzeszowskiego, a także przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego – Barbara Kubińska – dyrektor Wydziału Certyfikacji Funduszy Europejskich, Jerzy Wilk – dyrektor Biura Wojewody, Dariusz Tracz – dyrektor Wydziału Polityki Społecznej.

Kanadyjskie perspektywy

Podczas pobytu w Kanadzie w prowincji Alberta marszałek Mirosław Karapyta spotkał się wicepremierem rzędu prowincji Thomasem Łukaszukiem, urodzonym w Polsce politykiem kanadyjskim. Funkcje wicepremiera Thomas Łukaszuk objął po niedawnych wyborach do parlamentu regionalnego.

Delegacja z Chorwacji z wizyt w Urzędzie Marszałkowskim

Marszałek Mirosław Karapyta spotkał się z samorządowcami z Chorwacji. Delegacja, która przyjechała z partnerskiego Województwa Zadarskiego, brała udział w Międzynarodowych Targach Głównie Ekologicznej EKO GALA. Celem wizyty było także nawiązanie kontaktów między Uniwersytetem Rzeszowskim a Uniwersytetem w Zadarze. Razem z samorządowcami na Podkarpacie przyjechali też chorwaccy przedsiębiorcy.

Podkarpackie będzie jeszcze bliżej współpracować z Odessą

Marszałek Mirosław Karapyta podpisał Program Współpracy między województwem podkarpackim a obwodem odeskim na lata 2012-2013. To dokument, który szczegółowo reguluje obszary współpracy między obydwojmi regionami. Podczas wizyty w Odessie marszałek spotkał się także z przedstawicielami tamtejszej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Konsulem Generalnym RP.

Wicemarszałek Anna Kowalska przyjął Igora Kovaleva

5 czerwca wicemarszałek Anna Kowalska spotkała się z Igorem Kovalevem – III Sekretarzem Konsulatu Generalnego Rosji w Krakowie. W spotkaniu udział wzięli również Stanisław Jucha, Prezes Podkarpackiego Oddziału Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód, wraz z zastępczyni Barbarą Krzanowska-Kuszaj i doradcę w osobie Sławomira Pietraszowskiego, Jarosław Reczek Dyrektor Departamentu Promocji i Turystyki oraz Emil Bis – Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2 im. Tadeusza Rejtana w Rzeszowie.

Wizyta Marszałka Województwa Podkarpackiego w Serbii

W dniach 13 – 16 czerwca 2012 roku, na zaproszenie p. Andrzeja Jasionowskiego Ambasadora RP w Republice Serbii, Marszałek Województwa Podkarpackiego wraz z delegacją przebywał w oficjalnej wizycie w Belgradzie oraz w mieście Apatin. Jej głównym celem była prezentacja walorów turystycznych naszego regionu oraz spotkanie przedstawicieli branż turystycznej z Podkarpacia i Serbii.

Polsko – Słowacka debata w miejscowości Starý Ľubovňa na Słowacji

W dniu 21 czerwca 2012 r., w Starým Ľubovni na Słowacji, miało miejsce II posiedzenie grupy roboczej ds. współpracy przygranicznej samorządów terytorialnych, działającej w ramach Polsko – Słowackiej Komisji Międzynarodowej ds. Współpracy Transgranicznej. Pracom grupy przewodniczył marszałek Mirosław Karapyta oraz Peter Chudík – prezydent Kraju Preszowskiego.

Wystawa fotograf i najpiękniejszych podkarpackich miast w Belgradzie

29 czerwca 2012 r. w Belgradzie na terenie twierdzy Kalemegdan została otwarta plenerowa wystawa pt. „Perły polskiej architektury - miasta, miasteczka, wsie - tylko jeden dzień jazdy”.

Wśród fotografów i około dwudziestu polskich miast i miasteczek, znalazły się zdjęcia o 8 miast z naszego województwa tj. Rzeszowa, Przemyśl, Krosna, Sanoka, Łańcut, Jarosławia, Baranowa Sandomierskiego i Krasiczyna.

Zacieśniamy polsko – chińskie więzi współpracy

W dniach 17 – 20 lipca br. w zaprzyjaźnionej chińskiej Autonomicznej Prowincji Kuangsi Czuang odbywała się Międzynarodowa Konferencja Miast i Regionów Partnerskich. Zaproszenie do wzięcia udziału w tej imprezie Województwo Podkarpackie otrzymało w kwietniu br. podczas podpisania Listu Intencyjnego. Dołączyli my do gro-

na 14 partnerów szczebla regionalnego z takich krajów jak Japonia, Indonezja, Korea Południowa, Tajlandia, Zambia, Australia, Nowa Zelandia, Francja, Stany Zjednoczone, Kambodża.

Podkarpackie zacieśni współpracę z Gruzją

Wspólne projekty w ramach programu Partnerstwa Wschodniego, współpraca firm z sektora prywatnego, a także inwestycje – to główne ustalenia jakie zapadły podczas wizyty w Gruzji. Marszałek Mirosław Karapyta był tam na zaproszenie gubernatora regionu Kachetii Giorgija Gwinalishvili. Efekty tej wizyty będą również widoczne na płaszczyźnie edukacyjnej. Współpracę podjęła Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu z Uniwersytetem w Telawi.

Od wizyty z Polonią w Suczawie do podpisania Porozumienia o współpracy międzyregionalnej

W dniu 6 września br. Marszałek Województwa Mirosław Karapyta podpisał Porozumienie o współpracy między Województwem Podkarpackim a Województwem Suczawa (Rumunia). Uroczystość miała miejsce podczas inauguracji Dni Polskich w Suczawie, których jubileuszem zorganizowała tamtejsza Polonia skupiona w Związku Polaków w Rumunii. Podpisanie porozumienia uświetnił wykład Marszałka Województwa poświęcony polsko – rumuńskim powiązaniom historycznym. Wykład ten zainaugurował dwudniowe sympozjum naukowe poświęcone wzajemnym relacjom.

Marszałek i Ambasador Szwajcarii razem o współpracy

Projekty infrastrukturalne, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii, poprawa środowiska biznesowego oraz opieki społecznej – to tylko cząstkę zagadnień, na które można uzyskać dofinansowanie w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Fundusz Szwajcarski to forma bezwrotnej pomocy przyznanej przez Szwajcarię Polsce i 9 innym państwom członkowskim Unii Europejskiej. O tych i innych kwestiach rozmawiali w Rzeszowie Ambasador Szwajcarii Lukas Beglinger oraz marszałek Mirosław Karapyta. W konferencji prasowej wzięli także udział senator RP Kazimierz Jaworski oraz ks. Stanisław Słowik, dyrektor Caritas Diecezji Rzeszowskiej.

Marszałek spotkał się z przedstawicielami regionu Kachetia z Gruzji

Po sierpniowej wizycie marszałka Mirosława Karapyty w Gruzji, we wrześniu przedstawiciele regionu Kachetii przyjechali na Podkarpacie. Valeri Gremelashvili – Dyrektor Agencji Rozwoju Regionalnego w Kachetii oraz Dimitri Botchoridze – Przewodniczący Rady Miasta Telari spotkali się z marszałkiem, rozmawiali też z przedstawicielami RARR

oraz Izby Przemysłowo-Handlowej.

Szukamy partnerów do współpracy we Włoszech

W dniach 24 – 28 września br. Marszałek Województwa Podkarpackiego Mirosław Karapyta przebywał z wizytą w Rzymie, gdzie na Uniwersytecie Roma Tre Międzynarodowe Stowarzyszenie Towarzystwa i Technologii (IGWT) organizowało 18 edycję Sympozjum „Technologia i Innowacja dla Zrównowaczonej Przyszłości”.

Ambasador Belgii z wizytą u Marszałka Województwa

W dniu 3 października Marszałek Województwa Podkarpackiego Mirosław Karapyta przyjął u siebie Ambasadora Belgii w Polsce Raoula Delcorde oraz Konsula Honorowego Belgii w Krakowie Wojciecha Malinowskiego. Wizyta miała charakter poznawczy,

gdy Ambasador Belgii przebywający w Polsce od dwóch lat po raz pierwszy złożył wizytę na Podkarpaciu. Była to równocześnie pierwszą wspólną wizytą Ambasadora i nowo powołanego Konsula Honorowego. Panowie wykazali duże zainteresowanie potencjałem inwestycyjnym Podkarpacia. Podkreślali jak wielkim atutem dla naszego

województwa jest jego geopolityczne usytuowanie.

Wicemarszałek Zygmunt Cholewicki przyjął Konsula Generalnego RFN

W czwartek, 11 października, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Zygmunt Cholewicki przyjął Konsula Generalnego RFN z Krakowa, dr. Wernera Köhlera. W spotkaniu, mającym charakter kurtuazyjny, uczestniczyli również Stephan Kowitz – Attaché ds. Prawno-Konsularnych Konsulatu Generalnego w Krakowie oraz Adam Gajdek – Konsul Honorowy RFN w Rzeszowie. Była to pierwsza wizyta nowo powołanego

Konsula Generalnego w Województwie Podkarpackim.

Podkarpacie na Open Days 2012

W dniach 8-11 października w Brukseli odbywały się coroczne spotkania europejskich miast i regionów „European Week of Regions and Cities Brussels” Open Days 2012. Z inicjatywy Komitetu Regionów odbywały się w stolicy UE konferencje, wystawy, spotkania i warsztaty na tematy interesujące przedstawicieli europejskich wspólnot regionalnych. W tegorocznych Open Days wzięła udział delegacja Podkarpacia z marszałkiem Mirosławem Karapytą i przewodniczącym Sejmiku Teresą Kubas-Hul na czele.

Koreańska misja gospodarcza na Podkarpaciu

W dniach 18-19 października Podkarpacie odwiedziła misja gospodarcza koreańskich przedsiębiorców. Wśród członków delegacji znaleźli się przedstawiciele firm z sektorów: motoryzacyjnego, IT, chemicznego i biomedycznego. Misja została zorganizowana przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych w ramach Programu Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej i Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej.

Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Anna Kowalska na debacie w sprawie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej

W dniach 23-26 października 2012 r. Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Anna Kowalska przebywała w mieście Jassy (Rumunia) na debacie w sprawie utworze-

W NUMERZE

Kalendarium wizyt zagranicznych.....	okł
Premier na Podkarpaciu.....	2
Japończycy w Zagórzcu.....	3
Open Days.....	4
Dni Dobrośiedztwa.....	5
Podkarpackie skrzydła nad Berlinem.....	6
Konferencja o powietrzu.....	8
Targi Doliny Lotniczej.....	9
Konwent Marszałków.....	10
III Forum innowacji.....	12
Wywiad z L. Dowborem.....	13
Otwarcie terminalu w Jasionce.....	16
Kierunek Chiny.....	17
Więcej to samorzęd.....	19
Ekogala.....	20
Impresje lubaczowskie.....	21
Wspomnienie A. Buczka.....	21
Wesołych Wam, Andy.....	22

Podkarpacki Przegląd Samorządowy

Miesięcznik Samorządu Województwa Podkarpackiego

Wydawca:

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie

Al. Łukasza Ciepłego 4, 35-010 Rzeszów.
tel. 17 860 67 05, 17 860 67 62, faks: 17 850 17 81
pps@podkarpackie.pl
www.podkarpackie.pl

Redaktor naczelny: Wiesław Bek

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania
i skracania nadesłanych tekstów.

Przygotowanie do druku i druk:

GRAFMAR, Kolbuszowa Dolna

Nakład: 1000 egzemplarzy

Na okładce: fot. Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka

Monika Konopka

Premier RP Donald Tusk na Podkarpaciu

Premier Donald Tusk odwiedził Podkarpacie. Pierwszego dnia szef rządu uczestniczył w otwarciu zakładu UTC Aerospace Systems w Tajęcinie pod Rzeszowem, a później spotkał się z pracownikami i dyrekcją WSK „PZL - Rzeszów”. Podczas debaty, w której wziął także udział marszałek Mirosław Karapyta, premier powiedział, że Podkarpacie, a w szczególności Dolina Lotnicza, to przykład tak pozytywny, że należy go eksportować, aby zarażać innych energią i chęcią działania.

Otwarty na terenie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego w podrzeszowskiej Tajęcinie UTC Aerospace Systems, to drugi zakład tej firmy w Polsce. Pierwszy znajduje się w Krośnie. Nowa fabryka będzie produkować komponenty lotnicze. Obecny na otwarciu premier Donald Tusk chwalił zakład i Dolinę Lotniczą, jako przykład dobrze wykorzystanych pieniędzy i za-

angażowania ludzi. - *Chcę podkreślić, że marzenie o Dolinie Lotniczej spełniło się, bo wielu ludzi zrozumiało w odpowiednim momencie, że warto z jednej strony inwestować pieniądze, także te publiczne - mówił premier.*

Marszałek Mirosław Karapyta mówił z kolei o innowacyjności naszego regionu - *Patrząc na mapę Polski 33% przedsiębiorstw, które stosują innowacyjne rozwiązania w lotnictwie jest zlokalizowanych na Podkarpaciu. To daje nam pierwsze miejsce w kraju i jesteśmy z tego dumni - mówił marszałek - Cieszę się, że kolejny zakład powstaje na terenie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego. W imieniu samorządu mogę zapewnić, że będziemy wspierać Państwa działalność, bo wizytówką naszego regionu są wysokie technologie w przemyśle lotniczym.*

Kolejnym punktem wizyty na Podkarpaciu było spotkanie w WSK „PZL-Rzeszów”. W czasie debaty, która dotyczyła nowej perspektywy finansowej 2014-2020, kwestii Programu dla Polski Wschodniej oraz perspektyw w szkolnictwie wyższym, premier mówił między innymi, że ogromne wrażenie robi na nim synergia, którą się czuje na Podkarpaciu na każdym kroku.

Podkarpacie to wyjątkowe miejsce, gdzie

każdy o każdym mówi dobrze. Ta energia sprzyja komunikacji między ludźmi, to ważne, bo bez pasji, bez pozytywnego nastawienia człowiek nie jest w stanie zrobić nic dobrego. I moje wrażenie podpowiada mi, żeby eksportować was jako dobry przykład - powiedział premier.

Premier zapewnił w Rzeszowie, że planowane jest dokończenie takich dróg jak S19 na odcinku Rzeszów - Lublin, która ma być gotowa do roku 2015. Podkreślił też, że jest szansa na to, aby firmy kooperujące w Dolinie Lotniczej otrzymały wsparcie rządowe w postaci gwarancji kredytowych na poziomie 60 procent.

Drugiego dnia premier był w Stalowej Woli i Tarnobrzegu. Podczas wizyty w Hucie Stalowa Wola szef rządu obserwował jak radzi sobie na poligonie armatohaubica Krab. Zapowiedział też, że zakład będzie miał rządowe zamówienia. *Zakładamy, że w ciągu najbliższych siedmiu, dziesięciu lat do huty może trafić ponad siedem miliardów złotych jeżeli chodzi o zakupy ze strony Ministerstwa Obrony Narodowej - powiedział Tusk.* Premier rozmawiał z pracownikami stalowowolskiej huty, którzy skorzystali z okazji, by powiedzieć mu o swoich oczekiwaniach. Po wizycie w Stalowej Woli premier odwiedził Tarnobrzeg.

Daniel Kozik
Monika Konopka

Japończycy zbudują fabrykę w Zagórze

Nawet 250 osób może znaleźć zatrudnienie w japońskiej fabryce specjalizującej się w produkcji antywibracyjnych elementów do samochodów. Zakład ma powstać w Zagórze na terenie należącym do specjalnej strefy ekonomicznej Euro-Park Mielec. Pierwsze prace rozpoczną się jeszcze w tym roku, a produkcja ma ruszyć już w 2013.

Jesteśmy dziś świadkami tego, że nasz region staje się interesującym terenem dla zagranicznych inwestorów – mówił marszałek Mirosław Karapyta na spotkaniu z okazji rozpoczęcia inwestycji - To kolejny koncern o światowym zasięgu, który wybrał Podkarpacie

jako miejsce na budowę swojej fabryki. Oprócz prestiżu, jaki dla Zagórze i Podkarpacia niesie za sobą taka inwestycja, szczególnie ważne jest tworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców regionu – dodał marszałek.

Członek zarządu Sławomir Miklicz, podkreślił fakt, że jest to pierwsza tak duża inwestycja japońskiej firmy w naszym województwie. Cieszymy się, że inwestorzy z Japonii wybrali lokalizację na terenie naszego województwa. Pieniądże, które ta firma chce wydać na Podkarpaciu to duży zastrzyk inwestycyjny, a przede wszystkim miejsca pracy – mówił Sławomir Miklicz.

Nowa fabryka powstanie na działce o powierzchni 41 tys. metrów kwadratowych, a cała inwestycja zamknie się kwotą 11 milionów Euro. Oprócz antywibracyjnych elementów zawieszania, nadwozia i silnika, zagórski zakład będzie produkował także sprzęt AGD. Firma TRI Poland należy do światowej czołówki grupy producentów części samochodowych. Fabryka, która powstanie

w Zagórze, będzie drugim zakładem TRI Poland w Polsce. Mieszkańcy Zagórze oraz tamtejsze władze samorządowe liczą teraz na efekt domina mając nadzieję, że do zagórskiej podstrefy trafią kolejni inwestorzy.

Open Days 2012

W dniach 8-11 października odbywały się w Brukseli doroczne spotkania europejskich miast i regionów „European Week of Regions and Cities Brussels” Open Days 2012. Z inicjatywy Komitetu Regionów odbywają się co roku w stolicy UE konferencje, wystawy, spotkania i warsztaty na tematy interesujące przedstawicieli europejskich wspólnot regionalnych. W tegorocznych Open Days wzięła udział delegacja Podkarpacia z marszałkiem Mirosławem Karapytą i przewodniczącą Sejmiku Teresą Kubas-Hul na czele.

Województwo Podkarpackie realizuje projekt systemowy pn. „Wzmocnienie instytucjonalnego systemu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji w latach 2007-2013 w województwie podkarpackim” i jest jego liderem. Partnerami w tym projekcie są Politechnika Rzeszowska, Uniwersytet Rzeszowski, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego RARR S.A.

Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A., Urząd Statystyczny. Przedstawiciele województwa wzięli udział w warsztatach związanych z wymianą doświadczeń w tworzeniu i wdrażaniu mechanizmów polityki regionalnej w ramach 3 priorytetów tematycznych: „Inteligentny i zielony wzrost dla wszystkich”, „Współpraca terytorialna: atut dla Europy”, „Dostarczając rezultaty”.

Wśród licznych spotkań z przedstawicielami regionów europejskich na szczególną uwagę zasługuje spotkanie w sprawie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej EGGTC, zaaranżowane wspólnie z przedstawicielami województwa Iasi w Rumunii. Marszałek Mirosław Karapyta wykorzystał pobyt w Brukseli do odbycia licznych spotkań z parlamentarzystami z innych ugrupowań politycznych dla uzyskania wsparcia dla projektu wpisania do europejskiej sieci bazowej TEN-T drogi ekspresowej Via Carpatia. W listopadzie ma odbyć się w Łąncucie międzynarodowa konferencja w sprawie Via Carpatia.

11 października Województwo Podkarpackie w ramach konglomeratu pn. „Greater Region and Upper Rhine Metropolitan Region and Partners”, współorganizowało międzynarodową konferencję, poświęconą między innymi tematyce transgraniczności. Według statystyk 40% powierzchni Europy

stanowią terytoria przygraniczne, które zamieszkuje 30% mieszkańców UE. O specyficznych doświadczeniach Podkarpacia jako regionu przygranicznego mówił członek Zarządu Sławomir Miklicz. W brukselskiej siedzibie niemieckiego regionu Badenii-Wirtembergii, gdzie odbywała się konferencja Podkarpacie zorganizowało wystawę, której zaprezentowano efekty wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego w latach 2007-2013.

Monika Konopka

Dni Dobrosąsiedztwa

W Malhovicach i Niżankowicach, po dwóch stronach granicznego szlabanu, na początku września Polacy i Ukraińcy po raz drugi obchodzili Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa. Impreza odbyła się w miejscu, w którym planowana jest budowa przejścia granicznego. W spotkaniu wziął udział marszałek Mirosław Karapyta. Był również Konsul Generalny RP we Lwowie Jarosław Drozd oraz Przewodniczący Państwowej Administracji Obwodu Lwowskiego Mykhaylo Kostiuik.

Dni Dobrosąsiedztwa zachęciły setki osób po obu stronach granicy do wspólnej zabawy, wycieczek, ale także do modlitwy w intencji dobrego sąsiedztwa. W czasie nabożeństwa na scenie rozstawionej dokładnie w pasie granicznym, duchowni, a wraz z nimi Polacy i Ukraińcy, modlili się o to, by umieli wspólnie budować relacje oparte na szacunku, braterskiej współpracy oraz prawdziwej solidarności.

Marszałek Mirosław Karapyta mówił tuż po zakończeniu modlitwy, że wspólne nabożeństwo miało nie tylko wymiar duchowy, ale też symboliczny.

To już kolejne symboliczne spotkanie w takim wymiarze, bo chcemy jednoznacznie pokazać, że województwo podkarpackie i obwód lwowski to są najbliżsi sąsiedzi, a jeżeli najbliżsi - to przyjaciele, którzy potrafią się modlić i bawić - mówił marszałek - dlatego wierzymy, że to nie tylko rozmowy na najwyższym szczeblu przynoszą efekty, ale budowanie mostów przyjaźni przez tych, którzy są w bezpośrednim sąsiedztwie.

Samorządowcy z Polski i Ukrainy, którzy uczestniczyli w Dniach Dobrosąsiedztwa, podkreślali zgodnie, jak ważna dla sąsiedzkich relacji i rozwoju przygranicznych gmin jest budowa w tym miejscu przejścia granicznego.

Przewodniczący Państwowej Administracji Obwodu Lwowskiego Mykhaylo Kostiuik tłumaczył, że historia Polaków i Ukraińców, dwóch wielkich narodów, ich szczególne podejście do kultury, wielki szacunek i powaga dla religii i kościoła, daje wszelkie podstawy do bycia dobrymi sąsiadami.

Nasi polscy przyjaciele niejednokrotnie dawali przykład ukraińskiemu społeczeństwu jak rozbudować kraj, jak przeprowadzić reformy, a w ostatnim czasie są naszymi przewodnikami do Europy

- zapewniał Mykhaylo Kostiuik.

Tegoroczne Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa były połączone z obchodami Święta Służby Celnej, 10-leciem Izby Celnej w Przemysłu, 40-leciem Oddziału Celnego w Rzeszowie.

W ramach imprezy, w piątek 7 września 2012 r., odbyło się Forum Współpracy Transgranicznej, w czasie którego samorządowcy i przedstawiciele służb mundurowych, rozmawiali i wymieniali się opiniami po EURO 2012 oraz możliwościami wykorzystania zdobytych doświadczeń w codziennej praktyce funkcjonowania granicy polsko-ukraińskiej. Tematem dyskusji były także możliwości gospodarczej współpracy terenów przygranicznych.

Wiesław Bek

Podkarpackie skrzydła nad Berlinem

W dniach 10-13 września na targach lotniczych ILA 2012 w Berlinie przebywała delegacja władz samorządowych województwa podkarpackiego z marszałkiem Mirosławem Karapytą i przewodniczącą Sejmiku Teresą Kubas-Hul na czele. ILA to najstarsze na świecie i jedne z największych prezentacji przemysłu lotniczego i astronautycznego.

Tegoroczna edycja ILA odbyła się już po raz sto pierwszy. ILA 2012 to blisko 1200 wystawców z 47 krajów oraz ok. 235 tys. zwiedzających. Zawarte podczas targów umowy handlo-

we mogą sięgnąć wartości co najmniej 16,5 mld dolarów. Na płycie berlińskiego obiektu targowego zobaczyć można było ponad 300 samolotów wojskowych, cywilnych, bezzałogowych. Targom towarzyszyły konferencje naukowe i spotkania fachowców z branży lotniczej. Na stoiskach w kilku ogromnych halach wystawienniczych znaleźć można było wszystko, co związane jest z lotnictwem. Wielojęzyczny tłum wypełniający nowe Berlin Expo-Center Airport podziwiał podniebne akrobacje w wykonaniu między innymi polskich „Iskier” oraz pilotów z teamu

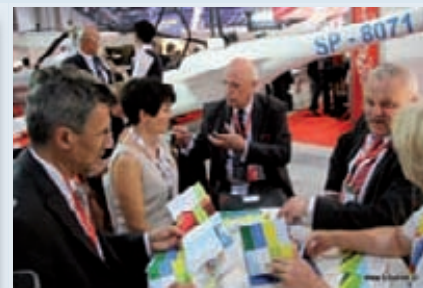
„Żelazny”. Tegorocznym partnerem narodowym ILA była Polska, a stoisko przygotowane przez resort gospodarki zagospodarowały w znacznej części firmy z Podkarpacia.

11 września odbyła się konferencja „Innowacyjność polskiego przemysłu lotniczego”, którą otworzył wicepremier Waldemar Pawlak. W dyskusji na temat roli lotnictwa w stymulowaniu rozwoju regionów oraz pobudzania innowacyjności w gospodarce uczestniczyli między innymi Marek Darecki – prezes zarządu „Doliny Lotniczej”, marszałek Mirosław Karapyta, profesor Romana Ewa Śliwa z Politechniki Rzeszowskiej, Leszek Wojtasik – wicemarszałek Wielkopolski i Michael Miasek – prezes zarządu VAC Areo Kalisz. Marszałek Karapyta podkreślił, że przemysł lotniczy na Podkarpaciu to zarówno wiekowa tradycja jak i teraźniejszość i przyszłość regionu. Dynamiczny rozwój firm z branży lotniczej, współpraca świata nauki i biznesu w poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań konstrukcyjnych, wsparcie dla tego sektora gospodarki ze strony samorządu województwa – to czynniki, które pozwalają na optymizm dla przyszłości podkarpackich firm branży lotniczej.

O pozycji podkarpackiego przemysłu lotniczego świadczyła obecność na targach śmigłowca S-70i Black Hawk z Mielca. Można go było obejrzeć na płycie lotniska nieopodal hali z polską ekspozycją oraz na pokazach w powietrzu. Dodatkowym wydarzeniem pierwszego dnia targów było podpisanie z czeską firmą AERO Vodochody kontraktu na dostawę struktur kokpitu do śmigłowca S-70i. Do Mielca trafi do 2017 roku co najmniej 50 kokpitów. W uroczystości podpisania umowy wziął także udział marszałek Mirosław Karapyta.

Po południu polską ekspozycję na targach odwiedziła kanclerz Angela Merkel w towarzystwie wicepremiera Waldemara Pawlaka. Kanclerz Merkel zatrzymała się przez chwilę także na podkarpackiej części wystawy. Wieczorem w ambasadzie polskiej w Berlinie odbyło się przyjęcie wydane przez władze samorządowe Podkarpacia dla przedsiębiorców z branży lotniczej z Polski i Niemiec.

O OCHRONIE POWIETRZA W URZĘDZIE MARSZAŁKOWSKIM WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

„Zanieczyszczenia środowiska są głównymi przyczynami globalnych zagrożeń środowiska a jednocześnie należą do najbardziej niebezpiecznych dla człowieka i przyrody, gdyż są mobilne i mogą oddziaływać negatywnie na dużych obszarach, praktycznie na wszystkie komponenty środowiska” – tymi słowami dwudniową konferencję poświęconą „Dobrym praktykom w ochronie powietrza” rozpoczął Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Lucjan Kuźniar.

Przez dwa dni - 16 i 17 października 2012 roku, w Rzeszowie przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Na-

rodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, naukowcy, przedstawiciele urzędów marszałkowskich i samorządów lokalnych dyskutowali o kwestiach zanieczyszczenia środowiska, programów jego ochrony, prognoz w tym zakresie, możliwości dotrzymania obowiązujących standardów oraz innych zagadnieniach, kluczowych dla poprawy stanu czystości powietrza w Polsce i na Podkarpaciu.

Wśród gości konferencji znaleźli się Główny Inspektor Ochrony Środowiska – Minister Andrzej Jagusiewicz, Przewodniczący Komitetu Współpracy Nauki i Biznesu w Krajowej Radzie Gospodarczej - prof. Jerzy Zwoździak, prof. Jacek Kamiński z York University w Toronto, Prezes firmy Ekometria z Gdańska Wojciech Trapp, Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska – Ewa Jadwiga Lipińska, Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Jan Tomaka oraz wielu innych specjalistów z dziedziny ochrony środowiska z całej Polski.

Celem konferencji było propagowa-

nie dobrych praktyk związanych z realizacją zadań naprawczych zawartych w programach ochrony powietrza. Była ona skierowana przede wszystkim do instytucji i firm odpowiedzialnych za realizację programów ochrony powietrza, w tym do samorządów lokalnych.

Głównym celem programu ochrony powietrza jest wskazanie przyczyn powstawania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń oraz kierunków i zakresów działań naprawczych, które mają pomóc poprawić jakość powietrza. W Województwie Podkarpackim zostały do tej pory wdrożone programy w zakresie ograniczenia emisji pyłu PM 10 dla trzech stref- Rzeszowa, Przemyśla i strefy jasielskiej. Obecnie na zlecenie Zarządu Województwa Podkarpackiego opracowywane są dwa kolejne programy ochrony środowiska dla Rzeszowa w zakresie ograniczenia benzoalfapirenu oraz dla strefy podkarpackiej w zakresie ograniczenia pyłu PM 10, PM 2,5 oraz benzoalfapirenu.

Targi Doliny Lotniczej po raz kolejny w stolicy Podkarpacia

90 spółek zrzeszonych w klastrze Dolina Lotnicza, 400 gości z branży lotniczej, chęć do biznesowych rozmów i negocjacji kontraktów – tak właśnie wyglądały zorganizowane w rzeszowskiej hali na Podpromiu Targi Aviation Valley Expo Day & B2B Meetings.

Głównym celem Targów *Doliny Lotniczej* 2012 było zgromadzenie szerokiego grona zagranicznych przedstawicieli branży lotniczej i umożliwienie przeprowadzenia bezpośrednich rozmów z dziesiątkami firm i instytucji klastra, prezentującymi swoją ofertę na wydzielonych stoiskach. Była to unikalna okazja, aby podczas jednego dnia spotkać przedstawicieli większości firm polskiej branży lotniczej i klastrów lotniczych Unii Europejskiej. Udział w Targach wzięli m.in. przedstawiciele branży lotniczej z: Kanady, Francji, Australii, Niemiec, Czech i Słowacji.

Obecny na Targach Marszałek Województwa Podkarpackiego Mirosław Karapyta witając gości, mówił o rozwoju gospodarczym województwa i współpracy samorządu województwa podkarpackiego ze Stowarzyszeniem Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego „Dolina Lotnicza”: *Dynamika rozwoju województwa podkarpackiego przerasta dziś nie tylko moje oczekiwania, mieszkańców Podkarpacia, ale także wielu tych co obserwują to*

z zewnątrz – mówił marszałek. Dla samorządu województwa gospodarka jest na pierwszym miejscu, ale także otwarcie się na wszelkiego rodzaju inicjatywy gospodarcze, których Dolina Lotnicza jest wiodącą instytucją. Wspólnie organizowaliśmy ostatnią misję gospodarczą do Chin, której dziś będziemy mieli pierwsze owoce. W dzisiejszych czasach bez wyjazdów, kontaktów i otwarcia się na świat nie można mówić o rozwoju – dodał marszałek.

Podczas Targów, firmy Aero Kros z Krosna i Shiner International z Chin podpisały umowę dotyczącą dostarczenia dwóch lekkich śmigłowców Talon A600, które składane są w krośnieńskim zakładzie. W przyszłości, gdy helikopter dostanie chińskie zezwolenia, to sprzedanych zostanie kolejnych 50 sztuk. Kros Aero produkuje też ultralekkie samoloty z kompozytów, które również chce sprzedawać do Chin. *Talon to helikopter biznesowy, nadaje się również do patrolowania - wyjaśnia Marian Zięba - prezes Aero Kros. Jin Tao - szef spółki Shiner International,*

która zakupiła helikoptery powiedział: Chcielibyśmy nawiązać współpracę z partnerami z Polski, rynek chiński jest bardzo duży, a jeśli chodzi o lotnictwo, to stoimy dopiero na początku drogi.

Aero Kros do tej pory wyprodukowała 10 samolotów i cztery śmigłowce. Umowa zaowocuje zwiększeniem zatrudnienia o kilkadziesiąt osób i znacznym zwiększeniem produkcji.

Daniel Kozik

Konwent Marszałków Województw RP w Sieniawie

Już po raz trzeci w tym roku województwo podkarpackie gościło przedstawicieli samorządów i instytucji wojewódzkich z całego kraju, w ramach III posiedzenia Konwentu Marszałków Województw RP. Tym razem

konwent miał miejsce w Sieniawie koło Przeworska w XVIII-wiecznym pałacu, będącym niegdyś własnością dwóch wielkich rodów magnackich – Sieniawskich i Czartoryskich.

Uczestnicy konwentu zmierzli się

z tematyką związaną m.in. z: aktualnymi problemami informatyzacji w administracji publicznej, zarządzaniem instytucjami kultury, strategią promocji Polski i jej regionów za granicą, pozyskiwaniem i obsługą inwestorów zagranicznych, a także odszkodowaniami oraz odbudową dróg samorządowych zniszczonych w związku z budową, przebudową lub modernizacją autostrad i dróg ekspresowych.

Ważną kwestią poruszaną podczas konwentu było przyjęcie wspólnego stanowiska w sprawie przyszłości Telewizji Polskiej. Marszałkowie zaapelowali o natychmiastowe działania mające na celu poprawę sytuacji finansowej TVP. W wystosowanym memorandum jest mowa między innymi o tym, że Telewizja Polska realizuje wyważony i ambitny program rozwoju technologicznego,

ukierunkowany na wzmacnianie więzi lokalnych i budowanie społeczeństwa informacyjnego. Dlatego marszałkowie zaapelowali o natychmiastowe działania mające na celu poprawę sytuacji finansowej TVP. Jak uzasadniają w przyjętym dokumencie: „Telewizja pełni ważną i trudną do zastąpienia rolę w służbie lokalnych społeczności. Zła kondycja finansowa będzie wymuszała ograniczenie zmian technologicznych i oferty programowej, a to w nieakceptowany sposób będzie się odbijało na możliwościach wypełniania jej misji”.

Uczestnicy konwentu podpisali także wspólne wystąpienie do Prezesa Rady Ministrów, w sprawie finansowania przez samorządy wojewódzkie kolejowych przewozów transgranicznych. Marszałkowie w wystąpieniu do premiera polskiego rządu wnioskowali

o utworzenie rezerwy celowej budżetu państwa na rok 2013, z przeznaczeniem na dofinansowanie połączeń kolejowych o charakterze służby publicznej w strefie transgranicznej. We wspólnym wystąpieniu czytamy: „Nałożenie na samorządy województw dodatkowego zadania, którym jest organizacja publicznego transportu zbiorowego w strefie transgranicznej, bez zabezpieczenia dodatkowych środków na jego realizację, naruszyło stabilizację finansową województw w zakresie organizacji pasażerskich przewozów kolejowych, zwracamy uwagę, że ciężar pokrywania deficytu przewozów w strefie transgranicznej, które do 10 grudnia 2011, były dofinansowane przez budżet państwa, został od roku 2012 w całości przeniesiony na marszałków dziesięciu województw przygranicznych. Wobec

tego, utrzymanie istniejących połączeń osobowych z sąsiednimi państwami odbywa się obecnie kosztem ograniczeń kursowaniu pociągów wojewódzkich.”

Marszałkowie w wystąpieniu proszą premiera o interwencję w tej sprawie argumentując, że brak dodatkowego źródła finansowania tego zadania spowoduje dalszy regres połączeń kolejowych na terenie województw przygranicznych.

Ważnym zagadnieniem, z którym przyszło zmierzyć się uczestnikom konwentu była kwestia rozwoju współpracy z Chinami i konieczność pozyskiwania partnerów chińskich. O współpracy Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych z regionami, w zakresie pozyskiwania i obsługi inwestorów zagranicznych mówił Sławomir Majman – Prezes Zarządu PAIiIZ. Wiele ciekawych kwestii związanych z Państwem Środka można było usłyszeć także z ust Yu Yang z Centrum Polsko – Chińskiego PAIiIZ, która nakreśliła perspektywę współpracy polsko – chińskiej w dziedzinie inwestycji.

Na zakończenie dwudniowego posiedzenia Konwentu Marszałków Województw RP, Marszałek Województwa Podkarpackiego Miroslaw Karapyta podziękował wszystkim za udział w posiedzeniu i uroczystie przekazał przewodnictwo Marszałek Województwa Lubuskiego – Elżbiecie Polak.

Grzegorz Droba

III Forum Innowacji w Rzeszowie 30-31 maja 2012

Rzeszów po raz trzeci w tym roku gościł uczestników Forum Innowacji. Przedsięwzięcie powiązane z Forum Ekonomicznym w Krynicy coraz częściej wymieniane jest na listach obowiązkowych spotkań dla ekonomistów, przedsiębiorców i ekspertów z branż wysoko rozwiniętych technologii.

Akcja III Forum Innowacji rozgrywała się na dwóch scenach. Jedną stanowiły sale konferencyjne Hilton Garden Inn, drugą Miasteczko Innowacji rozstawione na placu eventowym Millennium Hall. Chociaż „Miasteczko” nie jest nowym elementem wydarzenia, przyciągnęło tysiące zwiedzających. Marszałek Mirosław Karapyta otwierając je dla zwiedzających podziękował za szeroką współpracę samorządowcom z Prezydentem Tadeuszem Ferencem na czele i podkreślił, że Forum zmienia wizerunek województwa podkarpackiego. Znane do tej pory głównie ze swojej ekologicznej żywności i piękna

krajobrazu, coraz częściej zaczyna być postrzegane jako region high-tech i doskonale miejsce na inwestycje. Wśród wystawców znalazły się takie marki jak: Tauron, Orange, PGN, PGE, Huawei, czy wywodzący się z Rzeszowa potentat rozwiązań IT Asseco Poland S.A.

Goście zwiedzający miasteczko mogli m.in. zobaczyć jak wytwarzać prąd z ogórków lub hodowli bakterii, czym różni się praca elektrowni jądrowej od wiatrowej i jak wywołać efekt lewitacji magnetycznej.

Główną część III Forum Innowacji stanowiły panele dyskusyjne, poświęcone głównie transferowi technologii w medycynie i energetyce. Wśród uczestników znaleźli się przedstawiciele Chin, Francji, Niemiec, Chorwacji i innych państw. Sesje plenarne otworzyła dyskusja „Atom, węgiel, ropa, gaz, słońce i wiatr – dokąd zmierzamy?” – dotycząca zróżnicowania źródeł energii.

„Od idei do praktyki – innowacje w medycynie” to kolejny panel dyskusyjny poświęcony nowatorskim rozwiązaniom wdrażanym w medycynie. Uczestniczący w dyskusji Aleksander Sopliski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia podkreślał znaczenie badań naukowych prowadzonych przez uczelnie, a zwłaszcza ich współpracę z biznesem.

Jednym z najciekawszych wystąpień w czasie forum był wykład prof. Ladislaua Dowbora, ekonomisty i byłego doradcy prezydenta Brazylii Luli da Silvy, który już na wstępie podkreślił, że choć posiadamy coraz nowocześniejsze technologie, nie nauczyliśmy się z nich jeszcze korzystać. *W erze globalizacji wytworzyły się niespotykane do tej pory międzynarodowe połączenia pomiędzy przedsiębiorstwami i instytucjami. Często okazuje się, że mały instytut w San Paulo współpracuje z podobnymi w Stanach Zjednoczonych, Chinach, czy Europie. Coraz trudniej odnaleźć się nie tylko w sieci wzajemnych powiązań, ale*

i własności – mówił profesor. L. Dowbor przedstawił także wykres koncentracji dochodów z którego wynika, że 737 grup finansowych zarządza 80% światowych korporacji z czego 147 grup zarządza 40% korporacji. Podobnie sprawa wygląda jeśli chodzi o lokację kapitału w społeczeństwie, które zostało podzielone na cztery części. Okazuje się, że 25 % najbogatszych posiada aż 82,7 % całego bogactwa, kolejne 25% już 11,7 natomiast połowa ludzkości musi zadowolić się 4,2%. Profesor swoją prezentację oparł na analizie 12 megatrendów światowych; od wskaźników zużycia energii, wody pitnej, przez ilość wytworzonych samochodów do tempa wzrostu populacji. W czasie ostatniego wieku wskaźniki eksplodowały; w roku 1900 było nas 1,5 miliarda, a dziś jest ponad 7 miliardów ludzi. Co roku przybywa 80 milionów mieszkańców – codzienne – jak to ujął Ladislau Dowbor – na stołach pojawia się 220 tysięcy nowych talerzy. Kończąc swój wykład, profesor podsumował sytuację na świecie przywołując hiszpańskie powiedzenie „nie wiemy co się dzieje”. Minister Jan Bury zamykając panel uznał wystąpienie Ladislaua Dowbora za prawdziwy „zimny prysznic”. Innowacje są niezbędnym elementem rozwoju gospodarek, jednak w obliczu biedy najuboższych regionów świata wydają się jedynym ratunkiem dla milionów istnień.

III Forum Innowacji jest już za nami i można spróbować je podsumować. Udało się pobić wszystkie rekordy poprzednich edycji: ilości uczestników, gości zagranicznych i przeprowadzonych dyskusji. Sytuację Forum, miasta i regionu najlepiej podsumował marszałek Mirosław Karapyta przywołując przykład pewnego inwestora branży lotniczej z USA. Dziesięć lat temu poszukiwał on najlepszego miejsca w Polsce na założenie firmy - wyjechał z Podkarpacia a biznes ulokował pod Łodzią. Kiedy marszałek spotkał go niedawno w Aviation Valley, biznesmen stwierdził, że dziś na pewno wybrałby Rzeszów. *Nasze miasto jak i cały region jest dobrym miejscem na inwestycje, miejscem niespotykanego wzrostu – powiedział marszałek.*

Pieniądze, które trafiają do „dołu” są bardziej produktywne, niż gdy miałyby trafić do „góry”.

Z dr Ladislau Dowbor - znanym brazylijskim ekonomistą i doradcą gospodarczym byłego prezydenta Brazylii Luli da Silvy, o III Forum Innowacji i sytuacji polityczno-ekonomicznej Brazylii rozmawia Daniel Kozik.

Rzeszów, 30 maja 2012 r.

- **Przyleciał Pan na III Forum Innowacji aż z S o Paulo, proszę powiedzieć, jak długo trwała Pańska podróż do Rzeszowa?**

- Lot był długi i trwał 13 godzin, z przesiadkami w Monachium i Warszawie. Ale ja jestem przyzwyczajony do długich lotów, dużo podróżuję i pokonywanie wielkich odległości nie jest dla mnie problemem.

- **Jakie jest Pana pierwsze wrażenie z wizyty na Podkarpaciu?**

- Polskę i Polaków znam dobrze, moi rodzice byli Polakami, dlatego mówię po polsku. Robiłem zresztą doktorat w Szkole Głównej Planowania i Statystyki, a dzisiejszej SGH w Warszawie, więc miałem czas poznać kraj moich przodków.

Czasami bywam w Warszawie i Krakowie, ale tu na Podkarpaciu jestem po raz

pierwszy. Jeśli chodzi o moje odczucie do tego miejsca i ludzi, to jest ono bardzo pozytywne. Co zwróciło moją uwagę, to pięknie zorganizowane miasto. Rzeszów jest dobrze ulokowany, dużo tu chodziłem i rozmawiałem z ludźmi, którzy tak jak Brazylijczycy, są bardzo pozytywnie ustosunkowani do życia.

- **Jest Pan po pierwszych panelach dyskusyjnych III Forum Innowacji. Co Pan sądzi o tym przedsięwzięciu?**

- To bardzo ważna inicjatywa. Aby pobudzić potencjał takiego terytorium, należy zaangażować w ten proces wiele osób. Taka jest rola Forum Innowacji. Należy sobie zadać pytanie, co my sami możemy zrobić? Jak wykorzystać zasoby, które posiadamy? Jak należy zorganizować województwo, aby przyniosło jak najwięcej korzyści swoim mieszkańcom? Regionalnie i lokalnie można bardzo dużo zrobić i mogą to być naprawdę wielkie zmiany. Te środki, które trafiają do regionu ze szczebla centralnego są bardzo ważne, ale ja bym powiedział, że to tylko „deser”, prawdziwy potencjał tkwi w pracy mieszkańców tego regionu jaką wkładają, aby zmienić otaczającą ich rzeczywistość, ale także w sposobie zarządzania tymi wszystkimi zasobami.

- **Czy sądzi Pan, że stawiając na innowacje, województwo podkarpackie przyjęło odpowiednią drogę rozwoju?**

- Myślę, że tak, ale nie jest to jedyna skuteczna droga, która pobudza rozwój gospodarczy kraju, czy regionu. Otwiera jednak wiele możliwości dla rozwoju chociażby medycyny, edukacji, ale także i kultury, czyli wszystkich tych dziedzin, które wymagają zaangażowania specjalistycznej wiedzy. Fakt ten przyczynia się z kolei do polepszenia sytuacji społecznej i zmniejsza nierówności.

Weźmy chociażby pod uwagę Internet szerokokopasmowy, dzięki któremu nie musimy przemieszczać się za każdym razem, ale robią to za nas bity – to one

się przemieszczają. A dostęp do Internetu może być powszechny, zarówno dla biednych – jak ma to miejsce w pewnych regionach Brazylii, jak i dla bogatych. Daje oszczędność czasu i pieniędzy.

Ja bym powiedział, że innowacje działają w systemie różno-branżowym i zmieniają wszystkie dziedziny naszego codziennego życia.

- **No właśnie, a jaki model rozwoju przyjęła Brazylia? Dziś przeżywa ona swoje prosperity, od 2012 roku jej gospodarka jest większa niż brytyjska. W 2011 roku brazylijski PKB wzrósł o 2,7 proc., podczas gdy brytyjski tylko o 0,8 proc. Czy fakt, że gospodarka brazylijska rozwija się na przekór kryzysowi oznacza, że Brazylia znalazła właściwą receptę na kryzys?**

- Faktycznie, można powiedzieć, że Brazylia częściowo znalazła receptę na kryzys. Odczuliśmy co prawda jego skutki, ale zareagowaliśmy inaczej niż np. Europa lub Stany Zjednoczone, przez co były one mniej dotkliwe dla naszej gospodarki. My nie ratowaliśmy banków przed upadkiem, bo w momencie kryzysu żaden bank nie będzie inwestował, więc nie stworzy się dynamizm ekonomiczny. Przekazywaliśmy natomiast pieniądze bezpośrednio do tych sektorów ekonomicznych, które w czasie kryzysu znalazły się w trudnej sytuacji. Przede wszystkim wzmocniliśmy swoje społeczne inwestycje, których realizację rozpoczęliśmy jeszcze w 2003 roku. Mam tu na myśli około 150 programów, których zadaniem jest włączenie biedniejszej części ludności Brazylii, to jest około 2/3 społeczeństwa w system produkcji i konsumpcji. To z kolei nakreśliło wewnętrzny popyt, dzięki czemu przedsiębiorcy brazylijscy produkujący na eksport, w wyniku zamknięcia zagranicznych rynków wskutek kryzysu, skierowali swoje produkty właśnie do szybko rozwijającego się rynku wewnętrznego. Paradoksalnie, tak duże nierówności spo-

łeczne w Brazylii - uwarunkowane zresztą historycznie, napędziły konsumpcję za pomocą pieniędzy przekazywanych do najbiedniejszej części społeczeństwa. Warto tu wspomnieć o cieszącym się dużą popularnością programie wspierającym małych producentów rolnych, czy mającym na celu elektryfikację ubogich części miast.

- Był też program Bolsa Familia...

- Tak. Dzięki niemu pieniądze ze szczebla centralnego trafiały na konta bankowe najbiedniejszych rodzin z pominięciem administracji regionalnej. To rozwinęło popyt zarówno najbiedniejszych, jak i najbogatszych regionów. Społeczne programy wzmacniają system ochrony zdrowia, rozwijają edukację, kulturę, ale także infrastrukturę – w Brazylii buduje się teraz około 2 mln domów, a to wiele mówi. W około 1200 gminach, które mogą być nazywane „czarnymi dziurami” w ekonomii, stworzono komitety rozwoju, które finansują przede wszystkim przedsięwzięcia infrastrukturalne. Te z kolei mnożą lokalne pensje i lokalny popyt, a to tworzy w drugiej generacji ekonomicznej mnóstwo małych przedsiębiorstw lokalnych, które pobudzają cały taki region do rozwoju.

Tak więc, Brazylija rozkręca swoją ekonomię „od dołu”. System polegający na bezpośrednim przekazywaniu pieniędzy biednym powoduje, że trafiają one właśnie do „dołu” i jest to o wiele bardziej produktywnie niż gdyby miały trafić „do góry”.

My w Brazylii mówimy, że nie ma takiego rozwiązania, że „jedna złota kula rozwiąże wszystkie problemy”, dlatego zastosowaliśmy podejście systemowe oferujące szeroki pakiet wsparcia najbiedniejszych za pomocą 150 różnych programów. I to nie jest tak, że jakieś jedno ministerstwo opiekuje się biednymi. Wszystkie ministerstwa pracują razem na rzecz realizacji tych 150 programów. Rząd wierzy, że włączenie tych ponad 100 mln ludzi z ubogich warstw społecznych do systemu produkcji i konsumpcji opłaci się, tym bardziej, że na pozytywne efekty nie trzeba było długo czekać.

- No właśnie, rządowy program „Internet dla wszystkich”, odniósł niesamowity sukces. Jak to się stało?

- Dzięki dostępowi do Internetu ludzie, którzy mieli wiele pomysłów na rozwój biznesu, a nie mieli możliwości jego re-

alizacji, dostali niezbędne narzędzie do jego prowadzenia. Internet otworzył im wiele możliwości kooperacji z zagranicznymi partnerami, gdzie również znaleźli rynek zbytu dla swoich designerskich produktów. Bez Internetu nie byłoby to możliwe.

- Czy sądzi Pan, że Lula da Silva poprzez swoją politykę zmniejszenia nierówności społecznych wyznaczył kierunek rozwoju państwa na najbliższe kilkadziesiąt lat?

- W polityce niestety nie ma kryształowej kuli. Polityka Luli polegająca na przekazywaniu pieniędzy najbiedniejszym spotkała się z dużym sprzeciwem elit, do których środki te tradycyjnie już trafiały. Z początku opozycja była bardzo silna, jednak z czasem ta polityka stała się na tyle popularna, że elity które ją krytykowały poczuły się w izolacji politycznej i w związku z tym zaczęły bardziej popierać rząd. Jak przyszedł kryzys międzynarodowy to elity, które są oparte bardzo silnie na systemie eksportu, zrozumiały, że polityka rządu, której konsekwencją było zwiększenie konsumpcji wewnętrznej, sprzyja również im. Mówi się że „przyплыł na morzu podnosi zarówno duże statki, jak i łódeczki”, tak było właśnie w tym przypadku.

Co ciekawe polityka Luli przyczyniła się nie tylko do stworzenia optymalnych rozwiązań ekonomicznych dla brazylijskiej gospodarki, ale posłużyła także wzmocnieniu jego bazy politycznej.

Mieliśmy 8 lat prezydentury Luli, teraz prawdopodobnie będziemy mieli 8 lat prezydentury Dilmy. Jeżeli doszłoby do takiej sytuacji, że Lula zechce wrócić na fotel prezydenta, to z pewnością otrzyma poparcie społeczeństwa. Więc, wygląda na to, że na jakiś czas mamy jednolitą politykę.

- Czy Brazylija ma ambicję przełożyć siłę swojej gospodarki na siłę geopolityczną na kontynencie? Czy będzie chciała stać się liderem politycznym państw Ameryki Południowej?

- Brazylija naturalnie ma taką rolę, ponad 200 mln mieszkańców, 8,5 mln km kwadratowych powierzchni, a zatem piąte miejsce na świecie, pretendują ją do zajęcia takiej, a nie innej pozycji na kontynencie. Taki kraj jak chociażby Urugwaj ma np. PKB mniejsze niż część mojego miasta.

To jest realistyczne podejście, proszę za-

uważyć - hiszpańska część Ameryki Południowej została rozproszona na mniejsze kraje, portugalska Brazylija utrzymała się w całości i ma dziś potężną siłę ekonomiczną.

Brazylija ma obecnie największe, nieużywane zasoby ziemi i wody na świecie. Potrzeby innych, równie szybko rozwijających się gospodarek światowych, w tym Chin czy Indii powodują, że kraje te otwierają olbrzymie rynki dla Brazylii, co daje nam wiele możliwości.

Brakuje nam jednak dobrej infrastruktury komunikacyjnej, weźmy np. Stany Zjednoczone, które budowę pierwszej transkontynentalnej linii kolejowej zakończyły jeszcze w latach sześćdziesiątych XIX wieku. My do dziś nie mamy nawet tak dobrej komunikacji drogowej, a co dopiero kolejowej. Dzięki polityce Luli, Brazylija z pewnością będzie silniejsza, to z kolei pozwoli pociągnąć wszystkie kraje Ameryki Południowej do góry.

Ważnym elementem takiego oddziaływania na inne kraje było otwarcie Uniwersytetu Południowoamerykańskiego, w którym studiuje także obywatele innych, sąsiednich państw. Otworzyliśmy także Uniwersytet Brazylijsko-Afrykański, bo duża część ludności brazylijskiej jest afrykańskiego pochodzenia, a Afryka to ważny kierunek w polityce zagranicznej Brazylii.

Należy w końcu zrozumieć, że światowa gospodarka przerzuca się z basenu atlantyckiego do basenu Pacyfiku, a to zmienia sposób patrzenia na różne sprawy. Całe podejście „południe – południe” dynamicznie się dziś rozwija. Brazylija od początku rządów Luli rozwinęła swoje kontakty ekonomiczne na świecie i to bardzo zmniejszyło jej zależność od USA.

- Była taka sytuacja, że Lula postanowił kupić nowy samolot, co bardzo oburzyło media...

- Absolutnie. Media nazwały go wtedy AeroLula. Dziś wszyscy dziękują za AeroLula, w rozumieniu, że prezydent powinien mieć porządną samolot. Ja latałem z prezydentem w podróże zagraniczne do Afryki.

- Ale to nie były chyba bezpieczne podróże...

- Na pewno nie były bezpieczne. To był samolot z lat pięćdziesiątych i nazywaliśmy go starym żelastwem. [śmiech]

- Czy wśród młodych ludzi rośnie zainteresowanie kształceniem na uczelniach

wyższych?

- Absolutnie tak. Tę tendencję wśród młodzieży obserwujemy w całym kraju. Dużą popularnością cieszą się uczelnie techniczne, te z kolei dostarczają wykształcone kadry dla rozwijającej się gospodarki.

- **Dużą popularnością cieszy się program stypendialny wprowadzony w 2011 roku przez Prezydenta Brazylii Dilmę Rouseff „Nauka bez granic”?**

- Tak. Ten program to strzał w dziesiątkę. Podatki, jakie płaćli uczelnie wyższe, są teraz przeznaczane na stypendia dla biedniejszych studentów. Przyjęło się to z ciepłym odbiorem ludzi młodych, zdolnych, których nigdy nie byłoby stać na taką edukację. Dlatego na uniwersytety trafia coraz więcej ludzi ciemniejszego koloru skóry. Zatem proporcja studentów białych i kolorowych na brazylijskich uczelniach zmienia się – i bardzo dobrze.

- **Czy Brazylija poprzez masowe stawianie na produkcję biopaliw i zmniejszenie wycinki amazońskiej dżungli, ma szansę stać się światowym liderem w dziedzinie ekologii?**

- Produkcja biopaliwa w Brazylii jest bardzo wydajna, dlatego myślę, że ma ona przyszłość. Jeśli chodzi o produkcję energii elektrycznej, to trzeba zaznaczyć, że aż w 70 proc. pochodzi ona z elektrowni wodnych.

Poważnym problemem nadal jest wycinka Amazonii, którą udało nam się w ostatnich latach zmniejszyć aż czterokrotnie z 28 tys. kilometrów kwadratowych w 2002 roku do 7 tys. kilometrów kwadratowych dzisiaj. To nadal jest katastrofa, ale już w mniejszej skali. Wycinka Amazonii to interes międzynarodowy, na nowych terenach powstają gospodarstwa rolne, w miejscu których kilka lat później tworzy się pastwiska, na których chowa się bydło. Potrzeba zatem nowych terenów pod uprawę, które znajdują się właśnie w dżungli.

Uważam, że jeśli Brazylija utrzyma Amazonię, zwiększy w użyciu udział biopaliwa i zacznie rzeczywiście przerzucać miasta na systemy transportu masowego a nie indywidualnego, jak transport wodny, czy będąca teraz w rozbudowie kolej, to faktycznie ma szansę stać się w niedługim czasie takim światowym liderem w dziedzinie ekologii.

- **Czy Brazylijczycy są dumni ze swojego państwa, rządu, sposobu prowadzenia polityki?**

- Tak zarówno Lula, a dziś Dilma, jak i cały rząd mają ogromne poparcie społeczne. W sferze elit jest natomiast częściowo wręcz historyczna opozycja, która twierdzi, że sukces jest jedynie wynikiem kłamliwych statystyk i demagogii.

Duże znaczenie w kreowaniu rzeczy-

wistości politycznej mają też media. W Brazylii większość mediów należy tylko do czterech rodzin. Wszystkie są pravicowe i w swoim czasie popierały dyktatury wojskowe. Gdy Lula został wybrany na prezydenta za drugim razem, rozpoczęła się historyczna ofensywa przeciwko niemu. Dzienniki pisały wtedy, że ludność pobiła opinię publiczną, co oznaczało, że dla nich opinia publiczna to wszystko to, co piszą gazety...

Ale wbrew temu, poparcie dla sposobu prowadzenia polityki przez rząd, a zapoczątkowanej przez Lulę, jest bardzo silne. Dowodem tego jest wybór Dilmy Rouseff na prezydenta. To była prawa ręka Luli za czasów jego prezydentury. Ale gdy on wskazał ją, jako swojego kandydata na prezydenta, ludzie ją poparli. Pomimo że Lula nie jest już prezydentem, nadal jest bardzo ważnym punktem odniesienia w polityce Brazylii.

- **Czy Polacy bardzo różnią się od Brazylijczyków?**

Myślę, że należy mówić tu raczej o podobieństwach, a nie różnicach [śmiech]. Na pewno łączy ich poczucie humoru, ale także optymistyczne podejście do życia. A to są bardzo ważne cechy.

- **Dziękuję za rozmowę, miło było Pana poznać.**

- Dziękuję również.

Ladislau Dowbor

Autor ponad czterdziestu księk wydanych na całym świecie, po wiconych rozwojowi gospodarczemu m.in. „The broken mosaic: for an economics beyond equations”, „Economia social no Brasil”, „La Reproducción Social: Propuestas para una gestión Descentralizada”, „O que acontece com o trabalho?”, „El mosaico partido: la economía más allá de las ecuaciones”. Autor wielu artykułów i raportów technicznych (w tym dla UNICEF) na temat: rozwoju obszarów miejskich, udziału społeczno-ci w yciu publicznym, lokalnych systemów informatycznych oraz ochrony rodowiska. Współautor lokalnych i narodowych planów rozwojowych. Ostatnie jego publikacje dotyczą głównie rozwoju lokalnego i zarz dzania.

Sfery aktywno ci naukowej profesora to: ekonomia, administracja, planowanie przestrzenne.

Znajomo j zyków: portugalski (ojczysty), angielski, francuski, polski, hiszpa ski, włoski, rosyjski.

Po obronie pracy dyplomowej z ekonomii polityki na Uniwersytecie w Lozannie w 1968 roku, rozpoczął edukację w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie, gdzie w 1972 roku ukończył wy szy kurs planowania narodowego, a dwa lata później odebrał dyplom magisterski z polityki socjalnej.

W 1976 roku obronił doktorat z ekonomii, jego praca doktorska nosiła tytuł: „The Formation of Dependent Capitalism in Brazil” („Tworzenie zależnego kapitalizmu w Brazylii”).

Posiada niezwykle bogate doświadczenie naukowe, już w 1965 roku był wykładowcą w Amerykańskim Kolegium w Leysin, a dwa lata później w The Ecole des

Hautes Etudes Commerciales w Lozannie.

W latach 1975-1977 - Profesor nadzwyczajny na Uniwersytecie w Coimbrze.

W 1982 roku objął stanowisko dyrektora programu absolwentów w administracji publicznej i biznesowej na Katolickim Uniwersytecie w São Paulo, gdzie do dziś jest wykładowcą.

Projekty badawcze nad którymi do dziś profesor pracuje to: „Narodowa polityka wsparcia rozwoju regionalnego”, „Międzysektorowy i interdyscyplinarny wpływ rewolucji komunikacyjnej”, „Koordynacja mechanizmów nadzorujących we współczesnej ekonomii” oraz „Nowe wyznaczniki bogactwa”.

Współredaktor czasopism naukowych jak: Revista São Paulo em Perspectiva, Economia Global e Gestão, Revista Econômica do Nordeste, Planeta Sustentável, Le Monde Diplomatique, Revista Debates Sociais, Debates Sociais, Revista Brasileira de Gestão Urbana, Cadernos de Gestão Social, Caderno Virtual de Turismo (UFRJ), Revista Desenvolvimento Regional em Debate, Eccos Revista Científica (Impresso).

Zdobyte nagrody i tytuły: Honorowe Wyróżnienie Honoraria, Brazylijska Izba Książki, Honorowe wyróżnienie za wkład do Homenagem por aporte “a la teoria y práctica del desarrollo territorial en A. Latina, Rede DETE-ALC - Desarrollo Económico Territorial y el Empleo de América Latina y Caribe, Prêmio Trip Transformadores, Revista Trip, Honorowy Radca/Radny Ameryki Południowej i Meksyku, odłonił kamienia w gielnego, Członek Rady Nadzorczej Rynków Etycznych, Rynki Etyczne, Międzynarodowy Radca Stowarzyszenia Rządowych Innowacji na Uniwersytecie Pekijskim, Uniwersytet Pekijski.

Nowy terminal w Jasionce

Port lotniczy Rzeszów-Jasionka przyjmuje pasażerów w nowym terminalu. Nowoczesny budynek powstał w ciągu zaledwie 15 miesięcy. Warta ponad 100 mln złotych inwestycja była długo oczekiwana zarówno przez pasażerów, jak i władze spółki lotniskowej. W otwarciu uczestniczył kapitan Tadeusz Wrona, który otrzymał odznakę „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.

„Podkarpackie przestrzeń otwarta” przestało być tylko zwykłym sloganem reklamowym. To rzeczywistość dzisiejszego dnia. Nowy terminal to nasze okno na świat – mówił w czasie otwarcia terminala marszałek Mirosław Karapyta – cieszę się, że mogę teraz reprezentować województwo, kontynuować dzieło, które zostało rozpoczęte kilka lat temu, a wkład w nie ma wiele osób – dodał marszałek, dziękując między innymi swoim poprzednikom: Bogdanowi Rzońcy, Zygmunтови Cholewińskiemu, a także zmarłemu tragicznie Leszkowi Deptule.

Dyrektor Naczelny Przedsiębiorstwa Państwowego „Porty Lotnicze”, Michał Marzec, podkreślał, że wielomilionowe inwestycje w porcie lotniczym są możliwe dzięki ogromnemu zaangażowaniu samorządu województwa. *Chciałem serdecznie podziękować i pogratulować samorządowi województwa podkarpackiego za determinację i konsekwencję w realizowaniu tego projektu – mówił dyrektor Michał Marzec – dziękuję również zarządowi spółki za dokonanie tego dzieła, wiemy jakie to jest trudne zadanie, ile wymaga poświęceń, czasu i samozaparcia.*

Gościem honorowym podczas otwarcia nowego terminalu był kpt. Tadeusz Wrona, który odebrał z rąk marszałka Mirosława Karapyty i Przewodniczącej Sejmiku Województwa

Teresy Kubas-Hul odznakę „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”. Kapitan Wrona podziękował za to wyróżnienie i podkreślił, że Rzeszów zawsze będzie mu się kojarzył z latami młodości.

Otwarcie uatrakcyjnił występ grupy tanecznej T-8 oraz pokaz akrobatyki rowerowej w wykonaniu Krystiana Herby, a także koncert Sylwii Grzeszczak.

Kierunek: Chiny

Od kilkunastu lat najczęściej pojawiającym się tematem w światowych mediach są Chiny. W tym czasie proces modernizacji chińskiej gospodarki uczynił je drugą potęgą ekonomiczną świata. Nie ma liczącej się na świecie firmy, która nie posiadałaby swoich fabryk w Państwie Środka. Także Podkarpacie ma szansę znaleźć w tym regionie partnerów. A właściwie już znalazło.

Do Chin udała się w kwietniu br. dwudziestopięcioposobowa delegacja władz Podkarpacia z marszałkiem Mirosławem Karapyta na czele, prezydent miasta Rzeszowa, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele rzeszowskich uczelni. Goście z Polski odwiedzili region Kuangsi-Czuang leżący na południu kraju. Na południowym zachodzie ma wspólną granicę z Wietnamem a od południa przylega do Zatoki Tonkińskiej. Prowincję Kuangsi zamieszkuje ponad 50 milionów mieszkańców a stołeczne miasto Nanning to 3,5 milionowa metropolia. W trakcie wizyty podpisano dwa porozumienia: list intencyjny pomiędzy regionami oraz umowę o współpracy Rzeszowa i portowego miasta Fangchenggang.

Goście z Podkarpacia odwiedzili Park Naukowo-Technologiczny w Nanning, który zajmuje obszar 40 km kwadratowych i stanowi właściwie całą dzielnicę stolicy prowincji. Wizyta w hucie aluminium dała możliwość nawiązania kontaktów między WSK Rzeszów, która wykorzystuje w swej produkcji wyroby aluminiowe i jest zainteresowana pozyskaniem nowych dostawców. Zwiedzono także wydział rolnictwa i ochrony roślin Uniwersytetu Kuangsi a na spotkaniu z władza-

mi uczelni rozmawiano o możliwości współpracy pomiędzy uczelniami z Rzeszowa i Kuangsi. Doświadczenia uniwersytetu w Nanning w zakresie budowy urządzeń wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej mogą okazać się interesujące dla Podkarpacia, które często zmagać się musi z powodziami. Marszałek Karapyta zaproponował rozszerzenie obszarów przyszłej współpracy regionów o wymianę naukową pomiędzy Uniwersytetem Kuangsi a Politechniką Rzeszowską i Uniwersytetem Rzeszowskim. Już 17 października br. została podpisana umowa o współpracy pomiędzy Politechniką Rzeszowską i Uniwersytetem Kuangsi. Obie strony postanowiły podjąć wspólne działania polegające na „wymianie studentów, kadry naukowej i administracyjnej, przeprowadzaniu wspólnych projektów badawczych, a następnie wspólne publikowanie ich wyników. Uczelnie będą również wspólnie organizować warsztaty, szkolenia i programy kulturalne” – informuje na swojej stronie internet-

owej rzeszowska uczelnia.

Centralnym wydarzeniem drugiego dnia pobytu w Nanning było spotkanie z władzami regionu i przedsiębiorcami poświęcone prezentacji oferty inwestycyjnej Podkarpacia. W monumentalnej scenarii wielkiego Międzynarodowego Centrum Kongresowego odbyło się spotkanie delegacji z Podkarpacia z kilkudziesięcioma przedstawicielami regionalnej administracji, instytucji gospodarczych i przedsiębiorstw. Prezentacji regionu przygotowanej przez urząd marszałkowski towarzyszyły wystąpienia przedstawicieli miasta Rzeszowa, Politechniki Rzeszowskiej, Agencji Rozwoju Regionalnego z Rzeszowa i Mielca, klastrow: Dolina Lotnicza, Poligen, Żywności Ekologicznej, Energii Odnawialnej, Klastal i Life Quality. Największe jednak wrażenie na zebranych zrobiła prezentacja Hou Yubo, wiceprezesa stalowowolskiej firmy Liu-Gong Machinery Poland - chińskiego producenta maszyn budowlanych. Tyle ciepłych i pozytywnych słów o naszym

regionie, jego mieszkańcach i potencjałe gospodarczym trudno zwykle usłyszeć na regionalnym podwórku. Ta prezentacja była dla nas szczególnie ważna, bo pokazywała realne i spełnione możliwości współpracy pomiędzy Kuangsi i Podkarpaciem. Chiński koncern LiuGong po zakupie cywilnej części Huty Stalowa Wola zamierza z wielokrotnie produkcję maszyn budowlanych wzbo-gacając dotychczasową ofertę HSW o nowe modele, które dobrze sprzedają się na świecie. W październiku 2012 koncern ogłosił chęć przejęcia upadają-cy Zakład Zespołów Napędowych - i zainstalowania tam linii technolo-gicznych do nawęglania, hartowania stali. Chce tam również stworzyć park maszynowy, który umożliwiłby pro-dukcję ładowarek kołowych, spycharek gąsienicowych i koparko-ładowarek. LiuGong istnieje od lat pięćdziesiątych i jest producentem maszyn budowlanych i drogowych obecnym na wielu rynkach na świecie. W 2006 roku fa-brykę grupy LiuGong opuściła 100 000 maszyna. Od tego czasu zakłady firmy opuściło 50 000 maszyn.

Najważniejszym punktem wtorko-wego programu było oficjalne spotka-nie z władzami regionu pod przewo-dnictwem gubernatora Kuangsi Czuang – Ma Biao. W swoim wystąpieniu gu-bernator w ciepłych słowach powitał podkarpackich gości, zaprezentował region i zapowiedział gotowość do rozwoju współpracy w interesujących obie strony dziedzinach. Dobrze zo-stało przyjęte przez gospodarzy wystą-pienie marszałka Mirosława Karapyty,

który stwierdził, że już po pierwszych dniach pobytu w Kuangsi otwiera się wiele perspektyw na przyszłą współ-pracę. Po spotkaniu oficjalnym nastą-piło podpisanie Listu intencyjnego po-między Województwem Podkarpackim i Regionem Autonomicznym Kuang-si-Czuang. Podpisy pod dokumentem złożyli marszałek Mirosław Karapyta i gubernator Ma Biao.

Polska delegacja odwiedziła także portowe miasto Fangchenggang, które w ciągu 18 lat przekształciło się z 60-ty-sięczonego prowincjonalnego portu w prawie milionową, tętniącą życiem metropolię. Goście z Podkarpacia zwiedzili też fabrykę Kerry Oils & Gra-ins Ltd oraz port. Następnym miejscem pobytu było przemysłowe miasto Liu-zhou, które jest siedzibą firmy Lio-uGong. Delegacja zwiedziła fabrykę samochodów General Motors China. Z taśm montażowych fabryki zjeżdża dziennie 75 samochodów a rocznie na

rynek chiński trafia 1,5 mln aut.

Dodatkowego znaczenia wizycie podkarpackiej delegacji w Nanning dodała jeszcze odbywająca się w tym samym czasie wizyta premiera Chin Wen Jiabao w Polsce. Zwrócił na to uwagę konsul generalny RP w Kantonie Krzysztof Ciemień, który powiedział, że po raz pierwszy był świadkiem przyjaz-du tak reprezentatywnej dla polskiego województwa grupy z udziałem regio-nalnych władz samorządowych, miasta stołecznego regionu, przedstawicielei uczelni oraz licznej grupy przedsię-biorców różnych branż znaczących dla województwa. Prezentacje pokazujące potencjał regionu i możliwe obsza-ry współpracy były dobrym wkładem w promocję Podkarpacia w Kuangsi. Podczas spotkań bilateralnych w róż-nych ważnych gospodarczo miejscach – nawiązano szereg kontaktów, które już zaczynają owocować konkretnymi przedsięwzięciami gospodarczymi.

więto podkarpackich samorządów

Statuetki dla najlepszych samorządowców z Podkarpacia, wyróżnienia dla miast i gmin, które prowadzą najciekawsze i najbardziej nowoczesne strony internetowe oraz czasopisma poświęcone lokalnym społecznościom, a także nagrody dla 25 uzdolnionych uczniów podkarpackich szkół ponadpodstawowych – to tylko niektóre z elementów tegorocznych obchodów Dnia Samorządu Terytorialnego 2012.

Samorz dowcy wi towali w Rzeszowie...

26 maja 2012 roku samorządowcy z całego Podkarpacia, władze regionu, goście z kraju i zagranicy oraz mieszkańcy regionu świętowali w Rzeszowie. Wśród uczestników uroczystości znaleźli się między innymi marszałek Mirosław Karapyta, Wiceminister Skarbu Państwa Jan Bury, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Podkarpackiego Teresa Kubas – Hul, Członek Zarządu Województwa Lucjan Kuźniar, Wicewojewoda Podkarpacki Alicja Wosik oraz Prezydent Rzeszowa Tadeusz Ferenc.

Mszę świętą w intencji samorządowców z regionu w rzeszowskim Kościele Farnym odprawił ks. Infulat Józef Sundej. Życzenia z okazji święta przedstawicielom miast i gmin Podkarpacia złożył Biskup Diecezji Rzeszowskiej - ksiądz Kazimierz Górny.

Po Mszy św. samorządowcy przemaszerali ulicami Rzeszowa przy akompaniamencie orkiestr dętych z Przeworska i Tryńczy. W Regionalnym Centrum Widowiskowo – Sportowym na Podpromiu, gdzie przez trzy dni go-

ścili Międzynarodowe Targi Żywności Ekologicznej „Ekogala”, odbyła się dalsza część oficjalnych uroczystości.

W przemówieniu podsumowującym samorządowe święto marszałek Mirosław Karapyta podkreślał rolę, jaką w rozwoju społecznym i gospodarczym Polski odgrywają samorządy. Za przykład wpływu na dynamiczny rozwój lokalnych i regionalnych wspólnot posłużyło marszałkowi Karapycie zaangażowanie Samorządu Województwa Podkarpackiego w promocję i rozwój produkcji żywności wysokiej jakości. Elementem tego zaangażowania jest właśnie organizowana od sześciu lat „Ekogala”.

W czasie uroczystości marszałek Mirosław Karapyta wraz z wicewojewodą Alicją Wosik uhonorowali zwycięzców XII edycji Nagrody Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych dla najzdolniejszej młodzieży Podkarpacia. Nagrody trafiły do 25 uczniów szkół z regionu.

... i w Pola czyku

30 maja 2012 roku podkarpacki samorządowcy spotkali się w Polańczyku, aby uhonorować tych spośród nich, którzy najdynamiczniej rozwijają swe Małe Ojczyzny. W uroczystościach uczestniczyli parlamentarzyści, radni województwa podkarpackiego wraz z Przewodnicząca Sejmiku Województwa Podkarpackiego Teresą Kubas – Hul i Wiceprzewodniczącym Sejmiku Dariuszem Sobierajem, Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Lucjan Kuźniar, szefowie podkarpackich służb mundurowych oraz gospodarze miast, miasteczek i wsi z całego regionu.

Podczas uroczystej gali Złotą Honorową Odznaką Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych uhonorowany został Jerzy Stępień – senator I i II kadencji, w latach 2006 - 2008 prezes Trybunału

Konstytucyjnego. Srebrna Honorowa Odznaka PSST za zasługi dla samorządu terytorialnego na poziomie lokalnym i regionalnym wręczona została Burmistrzowi Brzozowa - Józefowi Rzepce.

W Polańczyku nagrodzeni zostali również zwycięzcy Podkarpackiej Nagrody Samorządowej, którą współorganizują PSST oraz Tygodnik „Nowe Podkarpacie”. W tegorocznej - XII już edycji plebiscytu zwyciężyli:

- w kategorii „powiaty” – Powiat Jasielski - Starosta Adam Kmiecik,
- w kategorii „miasta powyżej 35 tys. mieszkańców” – Miasto Krosno - Prezydent Piotr Przytocki ,
- w kategorii „miasta i gminy do 35 tys. mieszkańców” – Miasto i Gmina Głogów Małopolski – Wójt Paweł Baj,
- w kategorii „gminy” – Gmina Tryńcza – Wójt Ryszard Jędruch.

Laureaci plebiscytu otrzymali statuetki Podkarpackiej Nagrody Samorządowej oraz dyplomy i wieczne pióra od Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

Dzień Samorządu Terytorialnego ustanowiony został przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 2000 roku. Obchodzony jest on 27 maja. W ten sposób upamiętniona została data pierwszych, w pełni demokratycznych wyborów w Polsce po II wojnie światowej, które przeprowadzone zostały 27 maja 1990 roku.

Aleksandra Gorzelak – Nieduży

„Ekogala 2012” czyli święto rolnictwa ekologicznego

a wśród nich rolnicy, przetwórcy oraz przedstawiciele firm przetwórczych oraz publiczność targów.

Podczas tegorocznej „Ekogali” zaprezentowali się producenci i przetwórcy żywności, posiadający certyfikaty ekologiczne oraz firmy świadczące usługi dla branży ekologicznej.

Każdy gość „Ekogali” mógł znaleźć coś dla siebie.

Ponad 80 wystawców, wykłady, warsztaty, seminaria, konkursy, debaty, pokazy gotowania w wykonaniu podkarpackich Vipów czyli - „Władza od kuchni”, „Ekoforum” – dla kobiet w ciąży i młodych rodziców, degustacje – to tylko niektóre z bardzo wielu atrakcji, które przyciągnęły tysiące zwiedzających na tegoroczne Międzynarodowe Targi Żywności Ekologicznej „EKO-GALA 2012”. Impreza, która w tym roku miała szóstą już edycję, odbyła się w dniach od 25 do 27 maja w Regionalnym Centrum Widowiskowo- Sportowym w Rzeszowie.

Tegoroczne Międzynarodowe Targi Żywności Ekologicznej „Ekogala” zorganizowane zostały wspólnie przez Marszałka Województwa Podkarpackiego, Prezydenta Miasta Rzeszowa oraz Związek Stowarzyszeń „Podkarpacka Izba Rolnictwa Ekologicznego”.

W uroczystym otwarciu Targów uczestniczyli: marszałek Mirosław Karapyta, Wiceminister Skarbu Państwa, Poseł na Sejm RP Jan Bury, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Podkarpackiego Teresa Kubas – Hul, radni Województwa, Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Lucjan Kuźniar, Prezes Podkarpackiej Izby Rolnictwa Ekologicznego Marian Wójtowicz, Wicewojewoda Podkarpacki Alicja Wosik, wystawcy z Polski i zagranicy

Najmłodszy uczestnicy brali udział w warsztatach i seminariach dotyczących zdrowego odżywiania oraz konkursach plastycznych, odbierali nagrody i wyróżnienia za swoje prace. Uczniowie gimnazjów prezentowali swoje fotografie, poświęcone aktywnemu stylowi życia. Młodzi rodzice poznawali i dyskutowali na temat ekologicznego rodzicielstwa i kształtowania nawyków żywieniowych najmłodszych. Wszyscy zaś goście targów chętnie degustowali prezentowane wiktuały.

Wielkie zainteresowanie publiczności „Ekogali” wzbudził pokaz gotowania w wykonaniu podkarpackich

Vipów - „Władza od kuchni”. Marszałek Mirosław Karapyta, Wiceminister Jan Bury, Wicewojewoda Alicja Wosik i Prezydent Tadeusz Ferenc własnoręcznie przygotowywali potrawy na bazie pochodzącej z Podkarpacia wołowiny. Tegorocznej „Ekogali” towarzyszył VII Europejski Konkurs Kulinarny, w którym wzięli udział uczniowie szkół gastronomicznych z Polski, Słowacji i Ukrainy. Konkurs zorganizował Zespół Szkół Gospodarczych z Rzeszowa. Grand Prix 2012 zdobyła drużyna reprezentująca właśnie tę rzeszowską szkołę.

Lubaczowskie impresje

W Urzędzie Marszałkowskim można było podziwiać dzieła lubaczowskich malarzy. W gmachu budynku została otwarta wystawa twórców, których artystyczne wizje i bogactwo wyobraźni skłaniają do refleksji i zadumy. Wystawę otworzyli marszałek Mirosław Karapyta oraz burmistrz Lubaczowa Maria Magoń.

Na wystawie zaprezentowane zostały prace autorstwa Józefa Dobrowolskiego, Krzysztofa Krzyscha, Janusza Szpyta, Jerzego Pluchy i Janusza Potoczne-go.

Odszedł Andrzej Buczek 1959-2012

radny Województwa Podkarpackiego, działacz NSZZ „Solidarność”, zaangażowany społecznik, człowiek o wielkim sercu.

Andrzej Buczek był radnym I i IV kadencji Województwa Podkarpackiego. Od 1998 roku pełnił funkcję Przewodniczącego NSZZ Solidarność Regionu Ziemia Przemyska.

Był również wiceprezesem działającego w Jarosławiu Katolickiego Stowarzyszenia Solidarni w Cierpieniu.

Zawsze uśmiechnięty, pogodny, bez reszty oddany społecznej działalności. Pozostawił żonę i dwie córki.

Ceniłem go jako prawdziwego działacza związkowego. Wkładał wiele serca w to co robił, to ważna cecha. Był też dobrym radnym, bardzo wymagającym. Oczekiwał odpowiedzi na wiele pytań. Pracował nawet wówczas, gdy był już dotknięty chorobą. Z wielkim szacunkiem, sentymentem i z wielką czcią będę wspominał Andrzeja...

Mirosław Karapyta
Marszałek Województwa Podkarpackiego

Wesołych Świąt I Szczęśliwego Nowego Roku, ANDY!

Andy Warhol jest jednym z najbardziej wpływowych artystów XX wieku. Uznawany za rewolucjonistę sztuki, twórcę pop-artu i ikonę popkultury. Artystą, który przeszedł drogę od dobrze prosperującego grafika reklamowego do artysty-gwiazdy o popularności porównywalnej z gwiazdami filmowymi czy idolami muzyki pop. Twórcą, którego sposób bycia, strój, kolor włosów, każdy gest staje się równie ważny jak realizowana przez niego plansza graficzna. Jego wczesne dzieła będzie można podziwiać w grudniu i styczniu w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.

Twórczość Andy Warhola jest głównie postrzegana jako przykład pop-artu i rewolucyjnej zmiany w podejściu do dzieła sztuki. Pomimo, iż stał się artystą ciągle komentowanym i budzącym zainteresowanie, znany go tylko jako autora obrazów przedstawiających puszki Coca-Coli, zupy Cambella, portrety znanych gwiazd oraz frapujących autoportretów. Mniej znane są początki jego drogi twórczej, w której badacze odnajdują tradycję rusińską związaną z pochodzeniem artysty.

Andrew Warhol urodził się 6 sierpnia 1928 r. w Pittsburgu w Pensylwanii jako Andrew Warhola. Jego rodzice, Andrij (Andrew) Warhola i Ulija (Julia) Justyna Zavacka, byli imigrantami. Pochodzili z mniejszości grekokatolików łemkowskich (rusińskich) z wioski Miková, usytuowanej na północy Słowacji. Dziś w niedalekich Medzilaborcach istnieje Muzeum Sztuki Nowoczesnej gromadzące dzieła i pamiątki związane z Warholem. Rzeszowska wystawa oparta jest na zbiorach tego muzeum.

Ekspozycja zatytułowana **Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku, Andy!** ukazuje mało znaną twórczość artysty, gdzie do głosu dochodzi jeszcze tradycja rodzimej kultury. Tradycję tą kultywowała matka artysty Julia Warhola, która miała wpływ na jego działania twórcze. Młody Andy z upodobaniem powielał kaligrafię matki w swych reklamach, materiałach promocyjnych, opierał się na jej sugestiach w kwestiach artystycznych. Z upodobaniem wykorzystywał

wyrazistą kolorystykę, stosował technikę monotypii, zabiegi zwielokrotnienia elementów dekoracyjnych tak charakterystyczne dla rusińskich twórców.

Na wystawie zaprezentowane będą dzieła, które tematycznie związane są z okresem Bożego Narodzenia. Ukazują one nieznanego Warhola, nie jako ekscentryka, budzącą kontrowersje gwiazdę popkultury, ale jako wrażliwego człowieka, powracającego do swych rodzinnych korzeni, do swojego dzieciństwa, gdzie można odnaleźć spokój i bezpieczeństwo.

Wystawa będzie czynna w miesiącach grudzień 2012 – styczeń 2013. Wystawie towarzyszyć będą pokazy filmów oraz zajęcia warsztatowe

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Ul. 3 Maja 19

35-030 Rzeszów

www.muzeum.rzeszow.pl

www.wmp.podkarpackie.pl

Julia Warholova (matka Andy Warhola), Anioły, rysunek niedatowany

Julia Warhola, Anioł, rysunek niedatowany